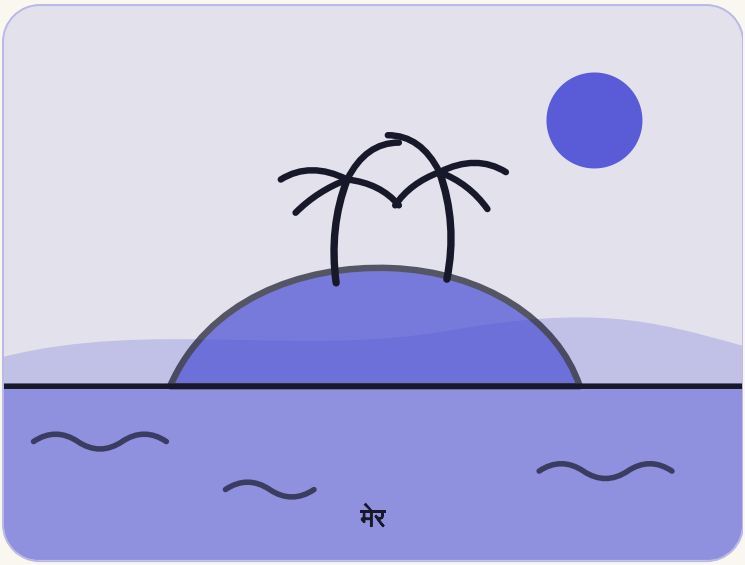

ऑस्ट्रेलिया

ज्या मालीने ऑस्ट्रेलियाचा कायदा बदलला

एडी माबो यांनी विचारले की त्यांच्या बेटाचा मालक कोण. त्यांच्या दहा वर्षांच्या खटल्याने संपूर्ण देशाचा कायदा बदलला.

कुठे मेर (मरे बेट), टॉरेस सामुद्रधुनी

कोण एडी कोइकी माबो, टॉरेस सामुद्रधुनीतील एक माळी, ज्यांनी माबो खटला लढवला

केव्हा 1936 ते 1992

4 मिनिटांचे वाचन

प्रकरण पहिले

गोष्ट

एडी कोइकी माबो यांचा जन्म 1936 मध्ये मेरवर झाला, जे ऑस्ट्रेलियाच्या उत्तरेकडील टॉरेस सामुद्रधुनीतील एक छोटे बेट आहे. मेर हे मरे बेटांपैकी एक आहे, ज्यांत दाउअर आणि वाइअरही आहेत. बेटावरचे लोक मेरियम लोक आहेत. जमिनीचा प्रत्येक तुकडा कोणाचा, याचे त्यांचे स्वतःचे कायदे होते.

मोठे झाल्यावर माबो ऑस्ट्रेलियाच्या मुख्य भूमीवर टाउन्सविलमधील एका विद्यापीठात माळीकाम करत. एके दिवशी दोन इतिहासकारांनी त्यांना एक धक्कादायक गोष्ट सांगितली, एका वर्णनानुसार. ऑस्ट्रेलियाच्या कायद्यात त्यांचे बेट त्यांचे नव्हते. ते राजसत्तेचे, म्हणजे शासनाचे होते.

> अशक्य, ते त्यांचे नाही, आमचे आहे.
>
> एडी माबो, इतिहासकार नोएल लूस यांच्या आठवणीनुसार

न्यायालयात दहा वर्षे

ऑस्ट्रेलियाच्या कायद्यात एक नियम होता, ज्याला *terra nullius* म्हणतात. त्याचा अर्थ “कोणाचीही नसलेली जमीन.” जेव्हा ब्रिटनने ऑस्ट्रेलियावर दावा केला, तेव्हा कायद्याने सांगितले की जमीन कोणाचीच नव्हती.

1982 मध्ये माबो आणि चार इतर मेरियम लोक आपला दावा न्यायालयात घेऊन गेले. क्वीन्सलँड सरकारने युक्तिवाद केला की बेट 1879 मध्ये ताब्यात घेतल्यावर राजसत्तेची मालमत्ता बनले. खटला वर्षानुवर्षे चालला.

10

खटला किती वर्षे चालला

7 पैकी 6

उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश सहमत झाले

500+

2022 पर्यंत यशस्वी मूळनिवासी जमीन-हक्क दावे

पाच महिने उशीर

माबो यांना कर्करोग झाला. 21 जानेवारी 1992 रोजी वयाच्या 55 व्या वर्षी त्यांचे निधन झाले. खटला आणणाऱ्या पाचांपैकी तिघे निकालापूर्वी गेले.

माबो यांच्या मृत्यूनंतर पाच महिन्यांनी, 3 जून 1992 रोजी, उच्च न्यायालयाने आपले उत्तर दिले. सात पैकी सहा न्यायाधीश सहमत झाले. मेरियम लोक आपल्या बेटांचे “संपूर्ण जगाविरुद्ध हक्कदार” होते.

त्याहून मोठी गोष्ट, न्यायाधीशांनी सांगितले की ऑस्ट्रेलिया ही कोणाचीही नसलेली जमीन नव्हती. मूळनिवासी इथे 65,000 वर्षांहून जास्त काळ राहतात आणि जमिनीशी जोडलेले राहिले आहेत. देशभरचे मूळनिवासी आपल्या कायद्यांनुसार जमिनीचे हक्क राखू शकत होते. ते हक्क कायद्याने संपवले नसतील तोपर्यंत टिकले.

पुढच्या वर्षी संसदेने मूळनिवासी जमीन-हक्क कायदा, म्हणजे *Native Title Act*, मंजूर केला. 2022 पर्यंत 500 पेक्षा जास्त यशस्वी दावे झाले होते. दर वर्षी 3 जूनला ऑस्ट्रेलिया माबो दिन साजरा करतो.

केव्हा काय घडलं

- **1936** एडी माबो यांचा जन्म टॉरेस सामुद्रधुनीतील मेरवर होतो.
- **1982** माबो आणि चार इतर मेरियम लोक आपला खटला सुरू करतात.
- **1992** जानेवारीत माबो यांचे निधन. 3 जूनला उच्च न्यायालय मेरियम लोकांच्या बाजूने निकाल देते.
- **1993** संसद Native Title Act मंजूर करते.

प्रकरण दुसरे

ही गोष्ट खास का आहे

ते माळी होते, वकील नव्हे. जेवणाच्या वेळची एक गप्पा दहा वर्षांची लढाई बनली.

ते निकाल पाहू शकले नाहीत. पण त्यांचे नाव अशा खटल्यावर आहे ज्याने संपूर्ण देशाचा जमिनीचा कायदा बदलला.

आमचं मत

एका माणसाने मान्य करण्यास नकार दिला की त्याचे घर कोणाचेच नाही. कायद्याला त्याच्याशी सहमत व्हावे लागले.

प्रकरण तिसरे

आपण काय शिकू शकतो

1 सरळ प्रश्न विचारा

त्यांनी विचारले की त्यांच्या बेटाचा मालक कोण, आणि मग “कोणीच नाही” मान्य करण्यास नकार दिला.

हे करून पाहा: असा एखादा नियम लिहा जो तुम्ही नेहमी मानत आला आहात. विचारा की तो कोणी आणि का ठरवला.

2 आपली गोष्ट जाणून घ्या

मेरियम लोकांकडे जमिनीच्या मालकीचे जुने, सविस्तर कायदे होते.

हे करून पाहा: अशी एक गोष्ट लिहा जी तुमच्या कुटुंबाला माहीत आहे आणि कोणत्याही कागदात नोंदलेली नाही.

3 लढाई वाटून घ्या

पाच मेरियम लोकांनी खटला भरला, त्यांच्या बाजूला इतिहासकार आणि वकील होते.

हे करून पाहा: असे दोन लोक सांगा जे या महिन्यात तुमचे एखादे ध्येय वाटून घेऊ शकतात.

4 लांबचा खेळ खेळा

खटला दहा वर्षे चालला. माबो शेवट पाहू शकले नाहीत.

हे करून पाहा: असे एक ध्येय निवडा ज्याला वर्षे लागतील. दर आठवड्याला त्यासाठी एक छोटे काम करा.

मनात ठेवण्यासारखा एक विचार

एक सरळ प्रश्न, पुन्हा पुन्हा विचारला, तर देशाचा कायदा हलवू शकतो.

स्रोत (इंग्रजीत)

Parliament of Australia
The Mabo decision

ANU College of Arts and Social Sciences
1992 – Mabo v. Queensland, by Henry Reynolds (2024)

Justice and Peace Office, Archdiocese of Sydney
Mabo Day (2017), drawing on AIATSIS

Wikipedia
Eddie Mabo

तथ्य-तपासणी टीप: स्रोत मुख्य कथेवर सहमत आहेत आणि तपशिलात वेगळे आहेत. निकाल आणि त्याचा अर्थ Parliament of Australia आणि Henry Reynolds यांच्या ANU लेखातून (Australian Dictionary of Biography मधून पुन्हा प्रकाशित) आहे, जे 3 जून 1992, सात पैकी सहा न्यायाधीशांचे बहुमत, terra nullius चा नकार आणि "संपूर्ण जगाविरुद्ध हक्कदार" या उद्धरणावर सहमत आहेत. दावा मे 1982 मध्ये पाच मेरियम लोकांसह सुरू झाला (ANU); Parliament of Australia त्याला दहा वर्षांची कायदेशीर कार्यवाही म्हणते. क्वीन्सलँडने युक्तिवाद केला की बेट 1879 मध्ये ताब्यात घेतल्यावर राजसत्तेची मालमत्ता बनले (ANU). तीन वादी, Sam Passi, Celuia Mapo Salee आणि Eddie Mabo, निकालापूर्वी गेले (Parliament of Australia). माबो यांच्या आयुष्यातील तपशील (1936 मध्ये मेरवर जन्म, James Cook University मध्ये माळी, 21 जानेवारी 1992 रोजी वयाच्या 55 व्या वर्षी कर्करोगाने निधन, निकालाच्या पाच महिने आधी) Wikipedia मधील आहेत, जे इतर स्रोतांचा हवाला देते; ते दुसऱ्या पानाशी पडताळले नाहीत, म्हणून कथा ते कमीत कमी ठेवते. ज्या संभाषणात दोन इतिहासकारांनी माबो यांना सांगितले की त्यांचे बेट राजसत्तेची जमीन आहे, ते इतिहासकार Noel Loos सांगतात, जसे Wikipedia मध्ये उद्धृत आहे; Wikipedia ते 1974 मधील म्हणते, तर इतर वर्णने त्यांच्या खटला भरण्याच्या निर्णयाला 1981 च्या जमीन-हक्क परिषदेशी जोडतात, म्हणून कथा कोणतीही तारीख देत नाही आणि "एका वर्णनानुसार" म्हणते. उद्धरण "अशक्य, ते त्यांचे नाही, आमचे आहे" हे माबो यांनी जे म्हटले त्याची Loos ची आठवण आहे, नोंदलेले विधान नाही. terra nullius नियमाला ANU 1788 चा म्हणते आणि Parliament of Australia कुकच्या 1770 च्या दाव्याशी जोडते; कथा कोणतीही तारीख देत नाही. Native Title Act संसदेने डिसेंबर 1993 मध्ये मंजूर केला आणि तो 1 जानेवारी 1994 रोजी लागू झाला (Parliament of

Australia); कथा म्हणते की संसदेने तो “पुढच्या वर्षी” मंजूर केला. 2022 पर्यंत 500 पेक्षा जास्त यशस्वी मूळनिवासी जमीन-हक्क दावे ANU चे आहेत. Parliament of Australia चे पान आदिवासी आणि टॉरेस सामुद्रधुनी बेटवासी वाचकांना सावध करते की त्यात दिवंगत लोकांची नावे आहेत; ही कथाही तसेच करते. 3 जूनचा माबो दिन Parliament of Australia चा आहे. “65,000 वर्षांहून जास्त” Parliament of Australia चे आहे. नकाशावरील खूण मेर बेट दाखवते. “आमचं मत” असलेल्या ओळी आमचं स्वतःचं विश्लेषण आहे. बाकी सर्व माहिती वरील स्रोतांमधून घेतली आहे.